

16. En quin idioma va parlar Jesús?

Durant el segle I a la terra on va viure Jesús hi ha constància que s'utilitzaven quatre llengües: arameu, hebreu, grec i llatí.

30/05/2006

De totes elles, l'oficial i alhora la menys emprada era el llatí. L'usaven gairebé exclusivament els funcionaris romans per conversar entre ells, i la coneixien algunes persones cultes. No sembla probable que Jesús hagués estudiat llatí ni que

l'emprés en la seva conversa ordinària o en la seva predicació.

Pel que fa al grec, no seria sorprenent que Jesús se servís alguna vegada d'ell, ja que molts dels camperols i artesans de la Galilea coneixien aquesta llengua, almenys els rudiments necessaris per a una senzilla activitat comercial o per a comunicar-se amb els habitants de les ciutats, que eren en la seva majoria gentes de cultura hel·lènica. També s'utilitzava a la Judea: es calcula que, dels habitants de Jerusalem, parlarien en grec entre el vuit i el quinze per cent. Malgrat tot, no se sap si Jesús va emprar el grec alguna vegada, ni és possible deduir-ho amb certesa de cap text, encara que tampoc no es pot rebutjar aquesta possibilitat. És probable, per exemple, que Jesús parlés amb Pilat en aquesta llengua.

En canvi, les repetides al·lusions dels evangelis a la predicació de Jesús en les sinagogues i a les seves converses amb fariseus sobre textos de l'Escriptura fan més que possible que conegués i emprés en algunes ocasions la llengua hebrea.

Nogensmenys, encara que Jesús conegués i usés de vegades l'hebreu, sembla que en la conversa ordinària i en la predicació, Jesús parlaria d'ordinari en arameu, que era la llengua més normal per a l'ús diari entre els jueus de la Galilea. De fet, en algunes ocasions el text grec dels evangelis deixa en arameu algunes paraules o frases soltes posades en boca de Jesús: *talitha qum* (Mc 5,41), *corban* (Mc 7,11), *effetha* (Mc 7,34), *geenna* (Mc 9,43), *abbà* (Mc 14,36), *Eloí, Eloí, lema sabacthaní?* (Mc 15,34), o dels seus interlocutors: *rabboni* (Mc 10,51).

Els estudis sobre el rerefons lingüístic dels evangelis apunten que les paraules recollides en ells van ser pronunciades originalment en una llengua semítica: hebreu o, més possiblement, arameu. Es nota en la peculiar textura del grec usat en els evangelis, que traspua una matriu sintàctica aramea. Però també es pot deduir del fet que paraules posades pels evangelis en boca de Jesús cobren especial força expressiva traduïdes a l'arameu, i que hi ha paraules que són utilitzades amb una càrrega semàntica distinta de l'habitual en grec, derivada d'un ús semitizant. Fins i tot, en ocasions, en traduir els evangelis a un llenguatge semític es perceben alguns jocs de paraules que queden ocults a l'original grec.

Bibliografia: Joseph A. Fitzmyer, «The Languages of Palestine in the First Century A. D.»: *Catholic Biblical Quarterly* 32 (1970) 501-531; Stanley I. Porter, «Jesus and the Use of Greek in Galilee» en Bruce Chilton - Craig A. Evans (ed.), *Studying the Historical Jesus. Evaluation of the State of Current Research* (Brill, Leiden - Nova York - Köln 1994) 123-154; Pinchas Lapide, «Insights from Qumran into the Languages of Jesus»: *Revue de Qumran* 8, 4 (n. 32) (1975) 483-501; Chaim Rabin, «Hebrew and Aramaic in the First Century» en Shemuel Safrai - Menahem Stern (ed.), *The Jewish people in the first century: historical geography, political history, social, cultural and religious life and institutions* (Van Gorcum, Assen - Amsterdam 1976) 1007-1039; Francisco Varo, *Rabí Jesús de Nazaret* (B.A.C., Madrid, 2005) 66-70.

Francisco Varo

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/16-en-
quin-idioma-va-parlar-jesus/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/16-en-quin-idioma-va-parlar-jesus/)
(06/08/2025)